

Opr. J. Wyżgi 1933

I

Incipit liber Centu Verborum Ptolomei

Dixit Ptolomeus iam scripsi tibi Iesure libros de hoc quod operant stelle in hoc seculo et sunt libri multe utilitatis illis qui volunt prescire futura et hic est fructus illorum librorum omnium et qui probatus e multociens qui et non intelligent nisi ab eis qui in alijs libris laborauerunt et multas alias scientias cognouerunt accipe ergo bono animo illum

Verbum primum in cognitione eorum que uerum indicium prohibet

Scientia stellarum ex te et ex illis est. Astrologus autem non debet dicere rem specialiter sed uniuersaliter ut qui eminus uidet aliquam rem Sic enim facit qui qui considerat rem secundum naturam suam et non uenit ad eius certam cognitionem

Per malum habemus de re cognicionem dubiam, per formam vero certam. Et h[a]ec iudicia que tibi trado sunt media inter necessarium et possibile, quod dixi h[a]ec iudicia esse inter necessarium et possibile, hoc est apud eum qui verum naturas et stellarum opus considerat. Sed illi qui ex meliori parte anime cognicionem habent futurorum, propinquiores sunt veritati propter anime vim in eis dominantem, licet non multas habeant huius artis scienciam.

Verbum secundum. In mutacionibus vero circulorum

Quando eliget elector melius, non erit differencia aliqua inter ipsum et eum qui habet hoc ex natura.

Verbum tercium. De apparicione effectus stelle cum fortis fuerit in natiuitate alicuius.

Ille qui facit aliquod opus ex natura vel artifficium inveniet in natiuitate sua planetam fortem ex natura eius rei.

Verbum quartum. In secundis stellarum et in eorum iudicio. Anima que ex natura dat iudicia, indicabit super secundis stellarum, erit quod eius iudicium melius quam illius qui iudicabit super primas stellas.

Verbum quintum. In permutacione et prohibicione venturi mali secundum stellas. Optimus astrologus multum malum prohibere poterit quod secundum stellas venturum est, cum earum naturam prescivierit. Sic enim premuniet eum cui malum futurum est, ut possit illud pati

Verbum sextum in quibus electiones multum proficiunt et in quibus parum

Tunc electiones proficiunt cum fortitudo temporis uel electionis maior fuerit quam superfluitas que inter duos receptores erit. Si uero minor fuit, eius proficuum non tantum apparebit licet aliquantulum proficiat

Verbum septimum in cognitione uirtutis alicuius ex natura ipsius anime

Non poterit dare indicia secundum stellarum complexionem nisi ho qui uim anime et complexionalem bene cognouerit

Verbum octauum de dignitate prescientie anime

Anima sapiens ita adiuuabit opus stellarum quemadmodum seminator fortitudines naturales

Verbum nonum de imaginibus celestibus omnium quod creature terrene. Vultus huius seculi sunt subiecti uultibus celestibus; et ideo sapientes qui imagines faciebant stellarum introitu in celestes uultus inspiciebant et tunc operabantur quod debebant

Verbum decimum in quibus sunt utiles infortune

Oportet infortunis in electionibus sicut periti medici utuntur venenosis secundum competentem quantitatem

Verbum undecimum non solum in ratione uerum etiam in experimentorum memoria. Non eligas nisi

cuius tibi patuerit intencio per experimenta in natura tm eligis et nisi eius intencionis finem in illa scimeris per figura nativitatis illius cum eligitur oino, et utro pares quod est int virtutem al camianem scz directionis vel retrogradacionis. Et similit necesse est ut sit loquela tua super id quod indicas scz in quolibet indicio ne animadvertas solam sphere naturam ne legenti libros et editionis linguam ignoranti assimileris nec confidat quis in his similibus

Verbum duodecimum in magnanimo et pusillanimo et in frigiditate ipsius anime Amor et odium removent homines a rectitudine. Magnanimus parvipendit magna. Pusillanimus vero magnificat parua, et est equalitas int utrumque

Verbum decimumtercium in secundis stellarum super affirmacione iudiciorum astrorum Cum spherica vis aliquid promiserit super illud a secundis stellarum testimoni

Verbum quartum decimum in malicia significatorum Quia erit error astrologi cum septimus et eius dominus fuerint impediti

Verbum quindecimum

De diuersitatibus ascendencium quorumlibet scilicet ciuitatum edifficacionum et intromfacionum. Ascendencia inimicorum regni ab eiusdem ascendente cadencia sunt. Et ascendencia dominancium in illo regno anguli eius scilicet regni. Ascendencia uero ministrancium illos succedentes angulos. Ciuitatum autem ascendencia in earum edifficacionibus indicant omnia que eis accidunt Que uero ascendencia sunt in rerum ordinacionibus earumque ciuitatum promencient omnia que sub earum regno fiunt fient. et ascendens apparicionis alicuius secte indicat ciuitatibus que eis accidunt in illis et demonstrant quicquid in illa secta futurum est in illis ciuitatibus

Verbum sedecimum in diuerso esse fortune uel infortune in locis timendis uel fortunis uicissim et eorum significacione Cum pre[illegible] fuerint fortune locis timendis adducunt nocumentum a [illegible]. Si uero aspexerint ad illud impedimentum fortune trino uel sextili .i. sunt aliqui de bonis aut fuerint in illo anno cessabit timor ille, et secundum hunc modum dic in quattuor commixtionibus

Verbum decimum septimum in errore iudiciorum uite actiuum quoque et passionum Rimare naz

originis uel subiecti uita quoque
actus et passiones ipsius an-
teque proponas iudicium de mo

Verbum decimumoctauum de coniunctione luminarium in eodem minuto. et essentia fortune in gradu ascendente

Cum fuerint luminaria in eod
minuto fuerintque fortune in gra-
du ascendente erit fortuna e-
ius in acquisitione substantie.
Et similiter si fuerit luna in mi
nuto opposicionis solis. et fortuna
in gradu septime ab ascendente
erit. et econuerso. cum fuerit infortu
na in loco fortune

Verbum decimumnonum in purgacionibus lune cum Ioue existente

si quis purgatorium acceperit lu
na cum Ioue existe. abbreuia
bitur eius opus. et effectus
ipsius minuetur

Verbum uigesimum in uulneratione luna existente in signo mem-

bri illius Tangere mem
brum ferro. luna in signo illius
membri existente uerendum

Verbum uigesimumprimum in dandis purgatiuis in signis zurdis et domino ascendentis sub terra et econtra

Purgatorium accipe. et luna in
scorpione uel pisce. domino etiam
ascendentis coniuncto planete qui

fuerit sub terra per coniunctionem
s. uel aspectum laudabile. Si uero
coniunctus fuerit dominus
ascendentis parte exituum in medio
celi: patietur nauseam et moue
bit medicina et in eo non morabitur

Verbum 22. in uitandis
signis fixis in his que
mutare et alterare in
tendimus Noua uestimen
ta facere uel exercere et luna
in leone timendum maxime
si fuerit impedita

Verbum 23. in significa
tione partium ad luna
ex diuerso esse eius ex
circulo uel ascendente
Almusechelet ait figuratio uel
conuenientia lune cum partibus in
natiuitate ponit natos nobiles

uel mouetur in hoc quod significat
quod si euenerit quod sint partes fortes
in semetipsis significat quod exercere
at se in hoc plus quam sciatur. Et ap
paritio in qua erat exercicium erit
ex esse Morum partium in angulis
apparentibus aut succedentibus
Mox utilitas eius erit de fortuna
eorum et secundum hunc modum co
fert quod remanet ex partibus

Verbum 24. in horrendis
ascendentibus propter ecli
psim solis et lune in an
gulo natiuitatis et reuo
lutionis Eclypsis lumina
rium in angulis natiuitatis et re
uolutionum annorum impedit secundum
naturam illius signi in quo fit e
clypsis s. secundum dominum et tempus in
hoc est ut sit proportio que est nat
gradum ascendentem et gradum

eclypsis usque ad horam illam ad totum tempus quod significatur a tota eclypsi unaquaque hora mensis

Verbum. 25. in directione significatorum

Directos significatorum Diriges significatores cum fuerint in medio celi cuiuslibet civitatis per ascensiones circuli directi secundum ordinem signorum: et cum fuerint in signo gradu ascendentis: per gradus ascensionum eiusdem civitatis. In his vero que sunt inter illa facte ascensionibus graduum secundum quantitatem graduum eorum: et duo loca ei opposita secundum quantitatem Minus partes vero diriges retrorsum quia quanto magis crescunt motus ipsorum principiorum retardantur

Verbum. 26. in occultacione hominis uel actionis

fortior occultatio est cum fortiores incorporant soli: uel fuerint sub terra aut in loco non congruenti dignitati eorum uel exaltacioni Et fortior ... quod posset esse est cum fuerint ... res euntes a casu suo ad sua exaltacionem et ille in angulo idest nature sue convenienti s. signo uel sit in angulo in quarta uel septima que significat occultacionem et in quo sit signum conveniens nature singularis significatoris

Verbum. 27 in significationibus veneris in ascendente nativitatis in membris diversis aliorum planetarum

Venus nato facit adipisci in membro quod ab eius signo in quo est hora nativitatis significatur ad delectacionem et cetere planete quicquid dant ad hunc modum dant

verbum. 28. in conforta
cione nature copte ex na
turis duarum stellarum
erraticarum Cum uero
accidenit ti ut luna corpalit duo
bus pltis corpalit coniungat que
re eius corpalem coniuctom cum
aliqua ex stellis fixis eius na
sit comixta ex naturis utriusque

Verbum. 29. in cognicon
dignitatis nati et eius
mortis vel finis per nati
uitatem Stelle fixe dant
dona grandia modum excedentia
sed multociens finiunt in malum

Verbum. 30. de successione
propinquorum Regum in Regno
Opus propinquorum regum ut suc

cedant regno est ut conueniat nati
uitas eius cum esse circuli in ho
ra qua rex ipse intromissus est

Verbum. 31. de esse regis in
regno et quid et accidat
in uita et suis familia
ribus Cum peruenerit directi
o significatoris regni ad stella
que abscindit mouetur rex eius ut
potens in illo Et omnis stella que fue
rit in signo almithie reuolucionis
anni ex annis regni erit neque
potentis in regno eodem anno se
cundum naturam stelle.

Verbum. 32. in significatione du
arum natiuitatum super
concordia et super amici
cia et inimicicia Concordia
duorum in re aliqua est quod repi
tur ex significatione illius rei in utri
usque natiuitate Si ergo fuerit in ex

laudabili erit inter illos concordia bona et qui fortior loco fuerit erit sic agens et princeps et debilior sic patiens et subiectus

Verbum .33. in comparatione duarum nativitatum in dilectione ex dilectione esse solis et lune et eorum aspectuum Amicicia et inimicicia accipiunt ex permutatione duorum locorum luminarium in duabus nativitatibus et ex constitutione ascendentium earum inimicicia et discordia, et signum obediens est fortioris amicicie

Verbum .34. de dominicia nativitatis hominis a nativitate altius angulis per gradum almusteuli ad almusteuli super locum coniunctionis erit in simili gradu anguli

omnis nati ex angulis qui exeunt in illa coniunctione ex inundationibus hominum et similiter in preventione

Verbum 35 in frigore vel calore hyemis Cum pervenerit stella in aliquam quartam ex quartis anni ad locum Ecclesie synodum in quo non fuerit sol et moveat aliqua qualitas Tunc si fuerit stella concordans illi qualitati confortabit illud et secundum hunc modum dic semper in omnibus

Verbum 36 in quibus edificationibus exercent debent fixe et in quibus erratice Exerce stellas fixas in constructione urbium et erraticas in constructione domorum. Omnes civitates fundate marte existente in medio celi

vel aliqua stella fixa ex albe
mema eius nate morietur q plu
res principes eius gladio
Verbum 32 m coymcoe
totius esse nati et finis
eius per ascensiones nati
vix fiet unquam q no Mercurius cu
fuerit ascendens piscis uel uir
go sit maior sui regum occasio
et cuius ascendens fuerit ari
es uel libra erit fortior cap
prie necis et scorpio uel tauro
ca egritudinis et secundum huc mo
dum confert in ceteris ascendentibus
Verbum 38 m stacon mer
curii in domibus maiorum
in natiuitate nati Cum
fuerit mercurius in aliqua domo
saturni et ipse mercurius forte
in esse suo dat bonitate intellectus

[illegible]

